

Arbeidsmarktflits

Loontrekkende 50-plussers: in welke paritaire comités werken zij?

5 December 2005

Met de in 2003 vernieuwde bedrijfsaangifte van de tewerkstelling, de 'multifunctionele aangifte' (DMFA), creëerde de RSZ een aantal nieuwe mogelijkheden op het vlak van arbeidsmarktstatistieken. Zo werd het mogelijk om RSZ-statistieken van de loontrekkende bevolking op te stellen op basis van de paritaire comités die de arbeidsvoorwaarden van loontrekkenden in de sectoren bepalen.

Met deze nieuwe benadering van een sectorale indeling is het dan ook mogelijk om een eenduidiger beeld te schetsen van de werknemers waarop het sociaal overleg binnen de verschillende sectoren zich richt. Op Vlaams niveau kan hierbij onder meer worden verwezen naar de sectorconvenants waarin de Vlaamse regering en de sectorale sociale partners zich ertoe verbinden om engagementen te nemen op verschillende domeinen van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid. De evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen vormt doorheen deze samenwerkingsovereenkomsten een rode draad.

Over de loontrekkende 50-plussers, een belangrijke doelgroep waarnaar momenteel veel beleidsaandacht uitgaat, is met de komst van de nieuwe RSZ-statistieken bijkomend cijfermateriaal voorhanden. Voor het eerst kan een antwoord worden geformuleerd op de vraag in welke paritaire comités oudere werknemers aan het werk zijn, en wat de evolutie was bij de (oudere) loontrekkenden in de paritaire comités tussen 2003 en 2004 (zie tabel).

Op de Vlaamse arbeidsmarkt waren in het tweede kwartaal van 2004, 243 900 loontrekkenden van vijftig jaar en ouder in de privé-sector aan de slag. Op een totaal van 1 562 100 loontrekkenden op arbeidsleeftijd (18-64 jaar) betekent dit dat 15,6% van de loontrekkende bevolking in de Vlaamse privé-sector 50-plusser is.

Onder welke paritaire comités zijn deze oudere loontrekkenden dan vooral actief? Van de 25 grootste paritaire comités, vinden we het hoogste percentage 50-plussers terug in de banksector (PC 310). In het paritair comité van de banken is bijna drie op de tien loontrekkenden de leeftijd van vijftig jaar gepasseerd (27,9%). Het gaat hier over 12 100 werknemers op een totaal van 43 200. Daarna volgen de vervoersector (PC 140) met 22,0%, de sector van de metaalbedienden (PC 209) met 19,6% en de textielnijverheid (PC 120) met 19,0%.

In het grootste paritair comité, dat van de bedienden (PC 218), werden in 2004 31 200 loontrekkenden ouder dan vijftig jaar geteld. Dit komt neer op 13,4% van de 233 200 loontrekkenden in dit comité. Het aandeel 50-plussers binnen de gezondheidsdiensten (PC 305) en de metaalarbeiders (PC 111), respectievelijk het tweede en derde grootste paritaire comité, ligt telkens iets lager dan het Vlaams gemiddelde van 15,6%.

Aan de kant waar de 50-plussers duidelijk minder talrijk aanwezig zijn, bevindt zich in de eerste plaats de uitzendsector. In het paritair comité van de uitzendarbeid (PC 322) is amper 4,3% van de loontrekkenden ouder dan vijftig (2 600 van de 60 800 loontrekkenden). Ook in de kleinhandel is slechts een beperkt aandeel 50-plussers aan het werk: in het paritair comité van de kleinhandel in voedingswaren (PC 202) en dat van de zelfstandige kleinhandel (PC 201) bedraagt het percentage 50-plussers 10,6%; in de grote kleinhandelzaken (PC 311) is dit nog minder (7,1%).

En wat leren de cijfers ons als we een jaar terugblikken? In de periode 2003-2004 is het aantal oudere loontrekkenden in de Vlaamse privé-sector met 4,5% gestegen, duidelijk sterker dan de gemiddelde toename bij de volledige groep loontrekkenden (+1,1%). In het tweede kwartaal van 2004 werden 10 600 oudere loontrekkenden meer geteld dan in hetzelfde kwartaal in 2003. De stijging van het totaal aantal loontrekkenden in Vlaanderen bedroeg ongeveer 16 800. Mogelijke verklaringen voor deze sterke groei van oudere werknemers liggen onder meer in de demografische evolutie (de vergrijzing van de werkende bevolking) en de sterke toename van het aantal werkzame vrouwen, een trend die door de babyboomgeneratie werd ingezet. Naarmate deze vrouwen uit de babyboomgeneratie ouder worden, stijgt ook de werkzaamheid van vrouwen in de oudere leeftijdscategorieën. Dit uit zich in de cijfers in een sterkere groei van 50-plussers bij de vrouwen (+9,3%) dan bij de mannen (+2,3%).

De stijging van het aantal 50-plussers is in alle paritaire comités duidelijk sterker dan de stijging van het totaal aantal loontrekkenden. Enkel in de paritaire comités van de metaalsector (PC 111 en PC 209) gaat dit niet op. Vooral de uitzendsector (PC 322) doet het goed. Ondanks dat in de uitzendarbeid het laagste aandeel 50-plussers actief is van alle grote paritaire comités, blijkt deze sector de grootste procentuele stijging van het aantal oudere werknemers neer te zetten (+18,5%). Andere paritaire comités waarin het aandeel 50-plussers aanzienlijk toeneemt zijn deze uit de social profit-sectoren: in de gezins- en bejaardenhulp (PC 318) stijgt het aandeel ouderen met 17,2%; in de opvoedings- en huisvestingsdiensten (PC 319) met 15,0% en in de gezondheidsdiensten (PC 305) met 12,6%.

De cijfers van de loontrekkenden op basis van de paritaire comités, binnen de sectoren met een sectorconvenant, kan u raadplegen in de rubriek [cijfers](#), [via bron](#), [administratieve bronnen](#): [Vlaams Gewest en België, loontrekkenden](#).

Loontrekkenden (18-64 jaar) in de 25 grootste paritaire comités
(Vlaams Gewest; 30 juni 2004)

Paritair comité (PC)	2004		Evolutie 2003-2004		
	Totaal (18-64 jaar)	50-64 jaar		Totaal (18-64 jaar)	50-64 jaar
		Aantal	%	%	%
Bedienden (PC 218)	233 200	31 200	13,4	+1,0	+5,0
Gezondheidsdiensten (PC 305)	121 700	18 500	15,2	+4,4	+12,6
Metaalsector - arbeiders (PC 111)	110 900	17 100	15,4	-3,5	-0,8
Bouwnijverheid (PC 124)	92 900	16 500	17,7	-0,3	+2,9
Uitzendarbeid (PC 322)	60 800	2 600	4,3	+15,8	+18,5
Hotelsector (PC 302)	59 400	7 300	12,3	+2,1	+8,3
Vervoer (PC 140)	47 400	10 400	22,0	+2,2	+8,9
Metaalsector - bedienden (PC 209)	47 400	9 300	19,6	-2,4	-5,4
Scheikundige nijverheid - bedienden (PC 207)	46 900	8 700	18,6	-0,2	+0,3
Zelfstandige kleinhandel (PC 201)	46 800	4 900	10,6	+2,3	+9,7
Aanvullend paritair comité voor de bedienden (PC 200)	43 500	7 300	16,7	+1,2	+4,6
Banken (PC 310)	43 200	12 100	27,9	-3,5	+3,0
Voedingsnijverheid (PC 118)	40 000	6 000	15,1	-0,6	+5,8
Scheikundige nijverheid - arbeiders (PC 116)	35 300	5 300	15,1	-1,9	+1,9
Internationale handel (PC 226)	31 100	3 800	12,4	+2,2	+7,7
Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten (PC 319)	29 900	3 900	13,0	+4,0	+15,0
Verwante sectoren aan metaal-, machine- & elektrische bouw (PC 149)	27 900	3 500	12,6	-0,9	+1,2
Kleinhandel in voedingswaren (PC 202)	26 400	2 800	10,6	+4,5	+6,0
Textielnijverheid (PC 120)	23 500	4 500	19,0	-4,8	+4,7
Handel in voedingswaren (PC 119)	22 300	3 300	15,0	+0,1	+4,5
Beschutte en sociale werkplaatsen (PC 327)	20 400	3 500	17,4	+3,3	+11,8
Aanvullend paritair comité voor de werklieden (PC 100)	20 300	3 800	18,9	+2,7	+4,3
Gezins- en bejaardenhulp (PC 318)	19 200	2 600	13,4	+8,3	+17,2
Schoonmaak (PC 121)	18 900	3 000	15,9	+3,9	+10,5
Grote kleinhandelszaken (PC 311)	18 800	1 300	7,1	+7,9	+16,0
Overige paritaire comités	274 100	50 600	18,5	-0,3	+2,3
Totaal privé-sector *	1 562 100	243 900	15,6	+1,1	+4,5

Bron: RSZ DMFA (bewerking Steunpunt WAV)

* Deze cijfers hebben betrekking op alle loontrekkenden die onder een paritair comité vallen. De publieke sector en de loontrekkenden uit de privé-sector waarvoor het paritair comité niet bekend is, zijn hier niet opgenomen.